

ת"פ 35444/06/15 - מדינת ישראל נגד עמוס גניש

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 35444-06-15 מדינת ישראל נ' גניש(עציר)
בפני כבוד השופט עמית מיכלס

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עמוס גניש

הנאשם

הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

עובדות כתב האישום

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 16.12.2014 התקשר הנאשם עם אלון מיכלוביץ' (להלן: המתלון או אלון), שהינו בעליה של חברת להשכרת ציוד להגברה ותאורה, על מנת שאלון יספק לו למשך יום אחד ציוד הגברה ותאורה בשווי משוער של 28,000 ₪ (להלן: הציוד), בתמורה לסכום של 1,100 ₪. לשם הבטחת התחייבותיו לפי ההסכם, חתם הנאשם בכזב בפני המתלון על שטר חוב לתשלום 28,000 ₪, שעה שידע שלא יעמוד בהתחייבותו.

על מנת להניע את המתלון לכרות עמו את ההסכם, מסר הנאשם למתלון בכזב כתובת מגורים בעיר ראשון לציון בתור כתובת המגורים העדכנית שלו, וכן מספר טלפון סלולארי שאיננו פעיל, חלף מספר הטלפון בו החזיק בפועל.

הנאשם פעל בדרך זו על מנת לקבל את הציוד במרמה, עת ידע שמדובר בפרטי התקשרות כוזבים, שלא יאפשרו למתלון להתחקות אחר עקבותיו לאחר קבלת הציוד לחזקתו, ותוך שהוא מתכנן שלא לעמוד בהתחייבותיו הכספיות. על בסיס הפרטים הכוזבים שמסר והתחייבותו השקרית, ובהתאם להסכם שנחתם בין הצדדים, קיבל הנאשם מהמתלון את הציוד, אותו לא השיב למתלון ולא שילם תמורתו.

תשובת הנאשם לאישום ויריעת המחלוקת

3. במשך מספר דיונים שהתקיימו, "התנדנד" הנאשם בין מסירת הודאה בתיק לבין כפירה. את תמצית טענות

הנאשם ניתן למצוא בדבריו ביום 13.5.2018, מיד לאחר שכתב האישום הוקרא לו על ידי בית המשפט ולאחר שהובהר על ידי בא כוחו שהוא מודה בעובדות: "לאחר שבית המשפט מקריא לי את עובדות כתב האישום המתוקן, אני משיב שנכון אבל כוזב זה לא נתתי. הכתובת שלי תל חי 1, בתעודת זהות. הטלפון גם שלי, לא כוזב, לא רציתי לגנוב. רציתי בכבוד להחזיר, זה הסתבך. אני רוצה לשלם. הסתבכתי."

לאחר הפסקה שנערכה בעקבות דבריו, הסביר ב"כ הנאשם שבזמן אמת ביקש הנאשם לעמוד בהתחייבותיו אך בשל תקלה שארעה בדרך, לא היה בידו לעשות כן. עוד נטען שבמעמד ההסכם נכח עם הנאשם אדם נוסף בשם "יוסי", שקיבל בפועל את הציוד. לטענת הנאשם, הכתובת שמסר למתלון היא הכתובת המופיעה בספח תעודת הזהות שלו, ואילו מספר הטלפון שמסר היה פעיל באותה עת. בתשובה מאוחרת שמסר ביום 14.10.2018, שינה הנאשם את גרסתו ומסר שמספר הטלפון שמסר למתלון היה של יוסי. הנאשם אישר שעד היום לא החזיר את הציוד למתלון ולא שילם לו את שווייו.

יריעת המחלוקת מתמקדת, אם כן, ביסוד הנפשי של הנאשם ובשאלה האם בשעת קבלת הציוד ביקש לרמות את המתלון והאם הציג בפניו מצג שווא לצורך כך.

ראיות התביעה

4. מטעם המאשימה הוגשו בהסכמה מספר מסמכים מתוך תיק החקירה, אולם הראייה המרכזית עליה ביקשה המאשימה להסתמך הייתה, מטבע הדברים, עדותו של אלון.

לדברי אלון, הגיע אליו הנאשם בחודש דצמבר 2014 ביחד עם אדם צעיר, שנראה לו כמו בנו של הנאשם, וביקשו לשכור ציוד הגברה. אלון הבהיר שהוא אינו משכיר ציוד לאנשים מתחת לגיל 18, ולכן הוא התנהל מול הנאשם, שאף הציג לו תעודת זהות. לאחר שאלון סיכם עם הנאשם על המחיר והובררו לו תנאי העסקה, חתם הנאשם על הציוד ואף שילם מקדמה.

אין חולק על כך שצילום ההסכם שהוגש לבית המשפט (ת/1) וצילום שטר החוב (ת/2), שבמקור מודפס בגב ההסכם, הם המסמכים עליהם חתם הנאשם.

אלון אישר שלקח מהנאשם את תעודת הזהות שלו ושהעתיק מתוכה, ביחד עם הנאשם, את פרטי הנאשם לתוך החוזה. אשר למספר הטלפון, טען אלון שהנאשם הוא זה שמסר לו את מספר הטלפון שנרשם על גבי החוזה, אולם בהמשך הבהיר שאינו זוכר האם הנאשם הוא זה שמסר את המספר, או שמא היה זה האדם הנוסף שהיה עמו. לצד זאת הבהיר אלון שהוא אינו מתייחס לאף אדם שגילו מתחת לגיל 18, "אחרת להסכם הזה אין תוקף משפטי" (פרוט' עמ' 26 ש' 4-5 וש' 20-21), ומכאן ניתן להסיק שמדובר דווקא בנאשם. לדברי אלון, לאחר שהנאשם קיבל לידי את הציוד, סייע לו להעמיס את הציוד לרכבו של הנאשם.

מקץ כשבוע ימים, לאחר שהוברר לו שהציוד לא חזר, הלך אלון לבית הנאשם, בהתאם לכתובת שהופיעה בחוזה, אולם לא מצא את שמו של הנאשם על גבי תיבות הדואר במקום. לאחר שפנה לשכנים המתגוררים במקום ושאל אותם אם הנאשם מתגורר בבניין, נמסר לו שהנאשם אינו מתגורר בבניין מזה זמן רב ושהוא אינו האדם הראשון שמגיע לחפש את הנאשם בכתובת זו.

עדות הנאשם

5. נוכח מצבו הרפואי של הנאשם, והעובדה שהוא אינו יכול לדבר בגלל מסיכת החמצן שכיסתה את פניו, השיב הנאשם בכתב על השאלות שנשאל.

בחקירתו הראשית אישר הנאשם שהוא הזדהה בפני אלון באמצעות תעודת הזהות שלו. משנשאל מדוע בסופו של דבר לא השיב לאלון את הציוד שלו, השיב "יוסי זיו החזיר את הציוד לבעל הבית שלי" (פרוט' עמ' 31 ש' 10). לדברי הנאשם הוא עבד בזמנו ב"בינגו" שיוסי היה בעליו, וכל הציוד היה רשום על שמו של הנאשם.

בחקירתו הנגדית טען הנאשם ששימש כ"קוף" של יוסי, זאת תמורת שכר שבועי של 500 ₪. עוד אישר הנאשם שהוא זה שחתם על החוזה עם המתלון, וכן אישר שבמועד החתימה התגורר בכתובת אחרת מזו המופיעה בחוזה. לדבריו, אלון צילם את תעודת הזהות וכשם שלא שאל אותו לשמו, כך גם לא שאל אותו באופן מפורש מה כתובת המגורים שלו (פרוט' עמ' 32 ש' 22-23). משעומת עם העובדה שחתימתו נמצאת שורה אחת בלבד מתחת למקום בו מצוינת הכתובת השגויה, טען שלא שם לב לכך.

6. לאחר ששמעתי את גרסת הנאשם, מצאתי אותה כלא מהימנה, רווית פרכות וסתירות, ובמקומות מסוימים בלתי סבירה.

כך למשל, טען הנאשם שלא שם לב לפרטי החוזה מאחר שהוא אינו מורגל בחתימה על חוזים. ואולם, דווקא בשל העובדה שהנאשם אינו מורגל בחתימה על חוזים, וגם אם אניח לטובתו שהוא לא קרא את החלק המודפס בחוזה, עדיין קשה לקבל את טענתו לפיה הוא לא טרח לקרוא את מעט הפרטים שהוספו לחוזה בכתב יד, בפרט כאשר מדובר בחוזה קצר ביותר.

דוגמא נוספת לחוסר העקביות בדברי הנאשם, ניתן למצוא בגרסת הנאשם במשטרה לפיה אשתו נכחה אף במקום ביחד אתו ועם "יוסי" (ת/3 ש' 36). ואולם מבדיקה שערך החוקר יאיר עמיר עם האישה, הכחישה האישה את דברי הנאשם וטענה שהיא כלל לא זוכרת מקרה שכזה (ת/8). בהמשך, במהלך עדותו בבית המשפט שינה הנאשם את גרסתו ואישר שאשתו לא נכחה במקום (עמ' 35 ש' 9-11).

7. סתירות נוספות ניתן למצוא גם בהסברי הנאשם לחלקו של האדם המכונה "יוסי" ולטיב הקשר ביניהם.

בחקירתו במשטרה טען הנאשם שהוא אינו יודע למסור פרטים על אודות אותו "יוסי", ובשיחה שקיים עמו החוקר (ת/6) טען שאין לו כל קשר עם "יוסי". בין היתר טען הנאשם שהוא אינו יודע מה שמו המלא של "יוסי", טען שכל פעם יוסי הזה ממציא שם משפחה אחר, שאין לו את פרטיו, ובכלל זה את מספר הטלפון שלו. ואולם, במהלך עדותו שינה הנאשם את גרסתו, מסר שהוא עמד בקשר עם יוסי לאחר המקרה והסביר שאמר במשטרה שאין לו קשר עם "יוסי" במטרה לשמור עליו (פרוט' עמ' 35-36). יש לציין שבמהלך עדותו בבית המשפט ידע הנאשם למסור את שם המשפחה של "יוסי", כמו גם את כתובת מגוריו (פרוט' עמ' 31).

בחקירתו הנגדית תיאר הנאשם מעין שיטה בה פעלו הוא ויוסי, לפיה כאשר התעורר צורך לחתום על חוזה

כלשהו, היה הנאשם מוסר את מספר תעודת הזהות שלו, ואילו מספר הטלפון שהיה נמסר היה המספר של "יוסי" (פרוט' עמ' 34).

הנאשם מסר שגילו של "יוסי" שהגיע עמו לבית העסק הוא 28-29. מנגד טען המתלון שהאדם הנוסף שהגיע עם הנאשם למקום נראה ילד, והמתלון אף חשב שהנאשם הוא אביו. המתלון הסביר שמסיבה זו ניהל את המשא ומתן עם הנאשם, נוכח המדיניות שקבע לעצמו לפיה הוא אינו משכיר ציוד לקטינים. הנאשם לא מסר הסבר משכנע מדוע היה צריך לחתום על ציוד עבור אדם בגיר, שגם אם אניח לטובת הנאשם שהוא נראה צעיר, הרי שעדין יכול היה לבצע את העסקה בעצמו מול המתלון לאחר שהיה מציג למתלון תעודת זהות ומוכיח באמצעותה את גילו האמתי.

8. לגבי מספר הטלפון, השיב הנאשם בחקירתו הנגדית שהמספר המצוין על גבי הסכם השכירות הוא המספר של "יוסי" (פרוט' עמ' 33 ש' 19-20). ואולם, גרסתו זו עומדת בסתירה לתשובה שמסר בדיון שהתקיים לפני ביום 13.5.2018, אז טען שהטלפון שנמסר למתלון הוא הטלפון שלו (פרוט' עמ' 22 ש' 18). משהתבקש הנאשם להסביר את פשר הסתירה, השיב שהיום הוא מבין במה "סיבכו אותו", ושאינו מוכן עוד לשתוק. מיד לאחר מכן כתב הנאשם לבית המשפט: "אדוני אני הייתי מתעסק בנוכלות פעם ואני אם באמת תכננתי משהו אני יודע לייצר תעודת זהות גם לא בשם שלי ובאמת שעזבתי את השטויות וממש לא הייתה כוונה להונות את האיש" (פרוט' עמ' 33 ש' 25-27).

חוסר העקביות בגרסת הנאשם בעניין מספר הטלפון בא לידי ביטוי גם בחקירתו של הנאשם במשטרה, שם טען שמספר הטלפון שמסר למתלון שייך ל"יוסי" (ת/3 ש' 19). ואולם, במהלך העימות שבוצע בינו לבין המתלון (ת/4), אישר הנאשם את דברי אלון לפיהם אלון שאל אותו האם יש לו מספר טלפון נוסף בבית (ת/4 ש' 24-25). בשלב זה לא תיקן הנאשם את אלון, ולא אמר לו שלמעשה גם מספר הטלפון שמסר, שייך ל"יוסי".

זאת ועוד, הנאשם טען שבשלב בו מסר את מספר הטלפון לאלון, הוא ידע שמדובר במספר תקין. ואולם, לדברי אלון, משניסה להתקשר בימים שלאחר מכן למספר שנמסר לו על ידי הנאשם, המספר לא היה זמין. חיזוק לגרסת אלון ניתן למצוא בדברי החוקרת שולמית בוזגלו שניסתה אף היא, ללא הצלחה מרובה, להתקשר לאותו מספר שבוע לאחר מכן, לאחר שאלון פנה לעזרת המשטרה.

מהאמור עולה שמספר הטלפון שמסר הנאשם לאלון לא היה תקין בסמוך מאוד למועד מסירתו, ולפיכך מצאתי לדחות את דברי הנאשם שטען את ההיפך.

9. טענותיו המרכזיות של הנאשם היו שהוא התכוון להחזיר את הציוד למתלון, ושהוא לא התכוון לרמות אותו. ואולם, מהראיות שהוצגו לפני מתקבלת תמונה שונה בתכלית, לפיה הנאשם התכוון לרמות את המתלון כבר בשלב הראשון של האירוע. מסקנתי זו מתבססת על מספר נימוקים.

האחד, חוסר הסבירות בסיפור הכיסוי. הנאשם הגיע למקום עם יוסי. לטענת הנאשם הציוד אף היה מיועד ליוסי. על אף שיוסי נראה למתלון כקטין מתחת לגיל 18, אישר הנאשם שמדובר בגבר כבן 28. מכאן מתבקשת השאלה מדוע הגיע אותו יוסי עם הנאשם כדי לחתום על ההסכם מול המתלון, ומדוע לא חתם על ההסכם ישירות מולו. משבחר הנאשם שלא לספק הסבר כלשהו לקושי העולה מהתנהלותו זו, מתעורר החשד שמא הוא ידע שישנה בעייתיות עם כשירותו של יוסי לחתום על ההסכם ולכן חתם על ההסכם עבורו.

השני, טענת הנאשם לפיה הוטעה על ידי יוסי אינה סבירה. גם אם הייתי נכון להניח שהנאשם נטה לחשוב שהעסקה כשרה ושייוסי אכן יחזיר את הציוד, הרי שסופה של התנהגותו והתנהלותו של הנאשם לאחר שלב החתימה, מעידה על כוונתו בתחילתה. במלים אחרות, ככל שהנאשם סבר שמדובר בעסקה כשרה וגילה רק בהמשך שיוסי רימה אותו, מצופה היה ממנו לכל הפחות לענות לפנייתו של המתלון, ליצור עמו קשר מיוזמתו, לסייע למתלון ולמטרה לאתר את יוסי ולעשות כל שניתן כדי להשיב למתלון את הציוד האובד. עם זאת, כפי שהוכח בפני, הנאשם פעל בדרך מתחמקת שאינה מאפיינת אדם תם לב.

השלישי, אין לייחס משקל כלשהו לטענה לפיה הנאשם מסר למתלון את תעודת זהות שלו, להבדיל ממסירת תעודת זהות מזויפת, זאת מן הטעם שהנאשם ידע שהכתובת המצוינת בספח, איננה עדכנית. בהקשר זה טען הנאשם שהמתלון הוא זה שהעתיק את כתובתו מתוך הספח, ובמלים אחרות שהנאשם לא מסר למתלון בצורה מפורשת את הנתון לפיו כתובתו היא רחוב תל חי 1 בראשון לציון. אין בידי לקבל טענה זו. משנתבקש הנאשם למסור את ספח תעודת הזהות שלו למתלון, היה ברור לו שהמתלון מבקש לאמת את כתובת מגוריו. ואולם, על אף שידע שהספח אינו מעודכן, לא תיקן הנאשם את המתלון ולא העמידו על טעותו, בין אם בשלב בו מסר את הספח למתלון, בין אם בשלב בו הבחין במתלון מעתיק את הכתובת השגויה, ובין אם בשלב בו חתם על ההסכם ועל שטר החוב. עיון פשוט בשטר החוב מלמד שהשורה בה מופיעה חתימת הנאשם נמצאת שורה אחת בלבד מתחת למילים "תל חי 1 ראשון לציון". נתון זה מעמיד בסימן שאלה גדול את אמינות גרסת הנאשם לפיה הוא "לא הבחין" בטעותו של המתלון.

הרביעי, בשיחה שקיים החוקר יאיר עמיר עם הנאשם ביום 16.3.2015 (ת/6), מסר לו הנאשם, בין היתר, שהגיע להסדר תשלומים עם המתלון, ואף תיאר לחוקר את פרטי ההסדר לפיהם סוכם שישלם לו סך של 18,000 ₪ בפריסה לתשלומים חודשיים. בבדיקה שערך החוקר עם המתלון עוד באותו יום (ת/5), הכחיש המתלון שהגיע להסדר כלשהו עם הנאשם, וציין שעד אותו יום לא קיבל את הציוד לידי. עיננו הרואות שהנאשם המשיך בשקריו גם כחודשיים וחצי לאחר שנחקר, עובדה שיש בה לא רק כדי לפגוע במהימנותו באופן כללי, אלא שהיא אף עומדת בסתירה חזיתית לטענת תום הלב ולטענה שלא התכוון לרמות את המתלון.

החמישי, משנשאל הנאשם בחקירתו (ת/3) מדוע מסר מספר טלפון שלא שייך לו, השיב במלים: "חתמתי בלי להסתכל ואני לא יודע כלום..." כפי שעולה מטפסי ההסכם ושטר החוב, אין מדובר במסמכים ארוכים או מורכבים, והפרטים אותם היה צריך למלא הנאשם הינם מעטים ביותר. דברי הנאשם לפיהם חתם על המסמכים כלאחר יד, מבלי להתייחס לתוכנם או להבין על מה הוא חותם, מתיישבת יותר עם הטענה לפיה מלכתחילה הוא לא התכוון למלא אחר פרטי ההסכם. במלים אחרות, אדם שמתכוון למלא אחר פרטי הסכם עליו הוא חותם בודק בשבע עיניים שההסכם הינו לשביעות רצונו, שיוכל לעמוד בתנאיו ולמלא אחר התחייבותו.

10. אשר לשווי הציוד. לדברי אלון שווי הציוד הוא 28,000 ₪. במהלך הדיון לא הוצג אמנם מסמך התומך בטענה, כגון דוח שמאי. עם זאת מצאתי שגם נסיבה זו הוכחה בשים לב לראיות שהוצגו. בראש ובראשונה יש לפנות לשטר החוב ולהסכם (ת/1, ת/2) עליהם חתם הנאשם, כאשר בשני המסמכים הוא מתחייב לשלם לאלון סך של 28,000 ₪ בתוספת הצמדה וריבית למיליון כל התחייבויותיו. נוסף על כך, משנתבקש הנאשם להשיב במהלך העימות שנערך במטרה (ת/4) על דברי אלון שאמר: "עמוס נתן לי ביד 1,000 ₪ מקדמה ליום, השכירות ליום היא 1,100 ₪ לפני מע"מ, אבל הערך של הציוד הוא 28,000 ₪ במי(דה) ולא יוחזר", אישר אותם הנאשם בצורה מפורשת: "הכל הוא צודק, אין מילה אחת שהוא לא אמר נכון..." (ת/4 עמ' 2).

סוף דבר

11. הנאשם הגיע לבית העסק וקיבל מהמתלונן ציוד הגברה בשווי 28,000 ₪. הנאשם חתם על החוזה ועל שטר החוב, שעה שהוא יודע שהוא אינו מתגורר בכתובת שהועתקה על ידי המתלונן מתוך ספח תעודת הזהות של הנאשם אל תוך המסמכים, ושמספר הטלפון שמסר אינו המספר שלו. בדרך זו אני קובע שהנאשם ביקש להסתיר את פרטיו האמתיים באופן שלא יאפשר למתלונן להתחקות אחריו ולקבל חזרה את הציוד או את כספו. מעשיו אלו של הנאשם, שבוצעו על ידו בזמן אמת, אינם עולים בקנה אחד עם גרסתו לפיה התכוון להחזיר למתלונן את הציוד, גרסה שממילא עומדת בסתירה לגרסתו המאוחרת, לפיה הציוד יועד ל"יוסי". אציין שגם אם היה מקום לקבל את גרסתו המאוחרת של הנאשם, הרי שממילא עולה ממנה ספק מובנה עד כמה הייתה לנאשם שליטה על מועד השבתו של הציוד למתלונן. מכל מקום, על סמך מצג השווא שהוצג לו, מסר המתלונן לנאשם את הציוד, שלמעשה לא הוחזר עד היום למתלונן, בין אם על ידי הנאשם ובין אם באמצעות אדם אחר.

12. נוכח כל האמור, מצאתי שהתקיימו כל יסודות העבירה ואני מרשיע את הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק.

ניתנה היום, י' כסלו תשע"ט, 18 נובמבר 2018, במעמד הצדדים